Evropský parlament
2014-2019

Výbor pro průmysl, výzkum a energetiku

2018/0252(NLE)

27.9.2018

*

NÁVRH ZPRÁVY

o návrhu nařízení Rady, kterým se zavádí specifický finanční program pro vyřazování jaderných zařízení z provozu a nakládání s radioaktivním odpadem a kterým se zrušuje nařízení Rady (Euratom) č. 1368/2013
(COM(2018)0467 – C8-0314/2018 – 2018/0252(NLE))

Výbor pro průmysl, výzkum a energetiku

Zpravodaj: Peter Kouroumbashev

Vysvětlivky

*	Postup konzultace
***	Postup souhlasu
***I	Řádný legislativní postup (první čtení)
***II	Řádný legislativní postup (druhé čtení)
***III	Řádný legislativní postup (třetí čtení)

(Druh postupu závisí na právním základu navrženém v návrhu aktu.)

Pozměňovací návrhy k návrhu aktu

Pozměňovacích návrhy Parlamentu předložené ve dvou sloupcích

Vypuštění textu je označeno ***tučnou kurzivou*** v levém sloupci. Nahrazení je označeno ***tučnou kurzivou*** v obou sloupcích. Nový text je označen ***tučnou kurzivou*** v pravém sloupci.

První a druhý řádek záhlaví každého pozměňovacího návrhu označují příslušnou část projednávaného návrhu aktu. Pokud se pozměňovací návrh týká existujícího aktu, který má být návrhem aktu pozměněn, je v záhlaví mimo to na třetím řádku uveden existující akt a na čtvrtém řádku ustanovení existujícího aktu, kterého se pozměňovací návrh týká.

Pozměňovací návrhy Parlamentu v podobě konsolidovaného textu

Nové části textu jsou označeny ***tučnou kurzivou***. Vypuštěné části textu jsou označeny symbolem ▌ nebo přeškrtnuty. Nahrazení se vyznačují tak, že nový text se označí ***tučnou kurzivou*** a nahrazený text se vymaže nebo přeškrtne. Výjimečně se neoznačují změny výlučně technické povahy, které provedly příslušné útvary za účelem vypracování konečného znění.

OBSAH

Strana

NÁVRH LEGISLATIVNÍHO USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU 5

VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ 10

NÁVRH LEGISLATIVNÍHO USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

o návrhu nařízení Rady, kterým se zavádí specifický finanční program pro vyřazování jaderných zařízení z provozu a nakládání s radioaktivním odpadem a kterým se zrušuje nařízení Rady (Euratom) č. 1368/2013
(COM(2018)0467 – C8-0314/2018 – 2018/0252(NLE))

(Konzultace)

Evropský parlament,

– s ohledem na návrh Komise předložený Radě (COM(2018)0467),

– s ohledem na článek 203 Smlouvy o založení Evropského společenství pro atomovou energii, podle kterého Rada konzultovala s Parlamentem (C8-0314/2018),

– s ohledem na článek 78c jednacího řádu,

– s ohledem na zprávu Výboru pro průmysl, výzkum a energetiku (A8-0000/2018),

1. schvaluje pozměněný návrh Komise;

2. vyzývá Komisi, aby návrh v souladu s čl. 293 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie a článkem 106a Smlouvy o založení Evropského společenství pro atomovou energii změnila odpovídajícím způsobem;

3. vyzývá Radu, aby informovala Parlament, bude-li mít v úmyslu odchýlit se od znění schváleného Parlamentem;

4. vyzývá Radu, aby znovu konzultovala s Parlamentem, bude-li mít v úmyslu podstatně změnit návrh Komise;

5. pověřuje svého předsedu, aby předal postoj Parlamentu Radě a Komisi.

Pozměňovací návrh 1

Bod odůvodnění 15

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
(15) V rámci programu by též mělo být zajištěno šíření znalostí o procesu vyřazování jaderných zařízení z provozu v Unii, jelikož tato opatření skýtají nejvyšší přidanou hodnotu Unie a přispívají k bezpečnosti pracovníků i široké veřejnosti.	(15) V rámci programu by též mělo být zajištěno šíření znalostí***, získaných zkušeností a poučení*** o procesu vyřazování jaderných zařízení z provozu v Unii, jelikož tato opatření skýtají nejvyšší přidanou hodnotu Unie a přispívají k bezpečnosti pracovníků i široké veřejnosti ***i k ochraně životního prostředí***.

Or. en

Pozměňovací návrh 2

Bod odůvodnění 15 a (nový)

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
	(15a) Společné výzkumné středisko by mělo vést zvláštní iniciativu, jež by strukturovala shromažďování, rozvoj a sdílení znalostí v oblasti vyřazování z provozu na úrovni Unie, aniž by se vylučovala mezinárodní spolupráce. Iniciativa by měla zohledňovat multidimenzionální výzvy zahrnující výzkum a inovace, normalizaci, regulaci, odbornou přípravu a vzdělávání i průmysl.

Or. en

Pozměňovací návrh 3

Bod odůvodnění 20

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
(20) Opatření v rámci programů Kozloduj a Bohunice by měla být realizována v rámci společného finančního úsilí Unie, Bulharska a Slovenska***.*** ***Maximální limit pro spolufinancování ze strany Unie by měl být stanoven*** podle praxe spolufinancování zavedené v rámci předchozích programů.	(20) Opatření v rámci programů Kozloduj a Bohunice by měla být realizována v rámci společného finančního úsilí Unie, Bulharska a Slovenska podle praxe spolufinancování zavedené v rámci předchozích programů.

Or. en

Pozměňovací návrh 4

Čl. 1 – odst. 1

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
Toto nařízení zavádí specifický program pro vyřazování jaderných zařízení z provozu a nakládání s radioaktivním odpadem“ (dále jen „program“), který se zaměřuje na potřeby zjištěné na stávajícím základě. Na období víceletého finančního rámce 2021–2027 program podporuje Bulharsko a Slovensko za účelem bezpečného vyřazování jejich ***jaderných reaktorů první generace*** z provozu a provádění procesu, jakož i vyřazování vlastních jaderných zařízení Komise z provozu v areálech Společného výzkumného střediska (JRC) a nakládání s radioaktivním odpadem v uvedených zařízeních.	Toto nařízení zavádí specifický program pro vyřazování jaderných zařízení z provozu a nakládání s radioaktivním odpadem“ (dále jen „program“), který se zaměřuje na potřeby zjištěné na stávajícím základě. Na období víceletého finančního rámce 2021–2027 program podporuje Bulharsko a Slovensko za účelem bezpečného vyřazování jejich ***předčasně odstavených jaderných reaktorů*** z provozu a provádění procesu, jakož i vyřazování vlastních jaderných zařízení Komise z provozu v areálech Společného výzkumného střediska (JRC) a nakládání s radioaktivním odpadem v uvedených zařízeních.

Or. en

Odůvodnění

Brzké odstavení a následné vyřazování reaktorů z provozu bylo politickým závazkem Bulharska jako podmínka jeho přistoupení k EU, i když byly již mezi roky 1991 a 2002 realizovány rozsáhlé a nákladné programy modernizace, zejména bloků 3 a 4, s cílem zlepšit projekt reaktorů v souladu se zvýšenými úrovněmi bezpečnosti a technologickým vývojem.

Pozměňovací návrh 5

Čl. 1 – odst. 2

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
Stanoví cíle programu, rozpočet na období 2021–2027, formy financování z prostředků Evropského společenství pro atomovou energii a pravidla pro poskytování tohoto financování.	Stanoví cíle programu, ***celkový*** rozpočet na období 2021–2027 ***včetně přesného rozdělení příslušných částek mezi tři programy***, formy financování z prostředků Evropského společenství pro atomovou energii a pravidla pro poskytování tohoto financování.

Or. en

Pozměňovací návrh 6

Čl. 4 – odst. 2 – návětí

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
2. ***Orientační rozdělení*** částky uvedené v odstavci 1 je následující:	2. ***Rozdělení*** částky uvedené v odstavci 1 je následující:

Or. en

Pozměňovací návrh 7

Čl. 7 – odst. 1

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
Z programu lze financovat způsobilé náklady ***na opatření až do maximální míry*** stanovené v přílohách I a II. ***Maximální*** použitelná míra spolufinancování ze strany Unie v rámci programu Kozloduj nebo programu Bohunice nesmí být ***vyšší*** než ***50*** %. ***Zbývající spolufinancování musí zajistit Bulharsko, resp. Slovensko.***	Z programu lze financovat způsobilé náklady stanovené v přílohách I a II. ***Minimální*** použitelná míra spolufinancování ze strany Unie v rámci programu Kozloduj nebo programu Bohunice nesmí být ***nižší*** než ***60*** %.

Or. en

Odůvodnění

Návrh Komise není v souladu se stávající mísou spolufinancování ve výši 60 % - 40 % pro spolufinancování EU-Slovensko a 63 % - 37 % pro spolufinancování EU-Bulharsko.

Pozměňovací návrh 8

Příloha I – bod 2

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
2. Na projekty a činnosti financované v období 2021–2027 se vztahuje	2. Na projekty a činnosti financované v období 2021–2027 se vztahuje

maximální míra spolufinancování ze strany EU, jež je stanovena na ***50*** %.	***minimální*** míra spolufinancování ze strany EU, jež je stanovena na ***60*** %.

Or. en

Pozměňovací návrh 9

Příloha II – bod 2

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
2. Na projekty a činnosti financované v období 2021–2027 se vztahuje ***maximální*** míra spolufinancování ze strany EU, jež je stanovena na ***50*** %.	2. Na projekty a činnosti financované v období 2021–2027 se vztahuje ***minimální*** míra spolufinancování ze strany EU, jež je stanovena na ***60*** %.

Or. en

VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ

Souvislosti

Programy pro JE Kozloduj a Bohunice byly zřízeny v souvislosti s jednáními o přistoupení Bulharska a Slovenska k EU. Současný návrh navazuje na závazek EU poskytnout finanční podporu oběma členským státům při vyřazování z provozu bloků 1-4 jaderné elektrárny Kozloduj a jaderné elektrárny Bohunice V1. Kromě toho zahrnuje rovněž program vyřazování z provozu a nakládání s odpady (program D&WM) pro pracoviště jaderného výzkumu společného výzkumného střediska Evropské komise v Belgii, Nizozemsku, Německu a Itálii. Cílem tohoto návrhu nařízení Rady je řešit problematiku vyřazování jaderných zařízení z provozu a nakládání se vzniklým odpadem v rámci obecného nástroje, s cílem optimalizovat vzájemné synergie a sdílení znalostí. Je to v souladu se závazkem Komise stanovit ukazatele v rámci EU pro bezpečné řízení technologických otázek vyřazování jaderných zařízení z provozu a s jejím návrhem na zřízení evropského střediska excelence na prosazování osvědčených postupů.

Navrhované nařízení

Zpravodaj vítá navrhované nařízení a finanční podporu Unie na tento významný krok. Domnívá se však, že pro dosažení optimálních výsledků je třeba provést některé úpravy.

Jaderná elektrárna Ignalina v Litvě

Pro dosažení konzistentnosti práva EU se zpravodaj domnívá, že v souladu se stávajícím nařízením Rady (Euratom) č. 1368/2013 je třeba vyřazovaní jaderných elektráren Kozloduj a Bohunice, uvažovat ve stejném právním rámci jako vyřazování z provozu jaderné elektrárny Ignalina v Litvě. Kromě jiného by to usnadnilo práci Unie při stanovení nového víceletého finančního rámce (VFR) a umožnilo by objektivnější evropský přístup k energetice, a zejména otázkám spojeným s využitím jaderné energie.

Míry spolufinancování

Návrh stanoví maximální práh pro finanční spoluúčast Unie ve výši 50 %, což neodpovídá současné praxi v případě Bulharska a Slovenska, kdy tento podíl činí 60 respektive 63 %. Navrhované snížení spolufinancování Unie přinese značnou finanční zátěž pro odvětví energetiky v obou těchto zemích.

Zpravodaj by rád poukázal na to, že odstavení a následné vyřazování z provozu čtyř bloků jaderné elektrárny Kozloduj (dva reaktory typu VVER 440 V 230 a dva zdokonalené reaktory typu VVER 440 V 230) bylo předčasné. Již mezi léty 1991 a 2002 byly uskutečněny rozsáhlé a finančně náročné programy modernizace, zejména bloků 3 a 4, s cílem zdokonalit projekt reaktorů, tak aby odpovídal zvýšeným úrovním bezpečnosti a technologickému vývoji. V rámci těchto modernizačních programů byla plně realizována řada projektových vylepšení a schválena nezávislými mezinárodními odborníky a prostřednictvím hodnotících misí, včetně mise Pracovní skupiny pro jaderné otázky (AQG), která proběhla v roce 2003. Provádění činností vyřazování z provozu si vyžádalo jednak úpravu stávající infrastruktur, které byly zřízeny pouze pro provoz bloků, jednat výstavbu zcela nové infrastruktury pro vyřazování z provozu. Vedlo to k významným změnám vnitrostátních právních předpisů souběžně s úsilím o splnění závazků přijatých pro bezpečné vyřazení reaktorů z provozu.

Na Slovensku stát v současnosti zajišťuje přibližně 40 % celkových přímých nákladů na vyřazování z provozu jaderné elektrárny V1. Tyto náklady však nezahrnují investice ve výši

310 milionů EUR na výstavbu infrastruktury pro nakládání s radioaktivními odpady, jež byla financována z vnitrostátních prostředků, a nikoli z EU.

Konečně, s ohledem na zásadu rovného zacházení a ve srovnání s mírou spolufinancování z Unie programu vyřazovaní z provozu litevské jaderné elektrárny stanovené na 80 %, se tento přístup může jevit jako nevyvážený.